

delovanje — to je bilo geslo mlajših čeških pisateljev od l. 1854. —, katerih voditelj je bil Janez Neruda. Od tega leta je deloval neutrudljivo. Kamor vstopiš, katerekoli knjige, časopise vzameš v roke, skoro povsodi bereš ime Nerudovo. Deloval je kot izboren pesnik, novelist, potopisec — pisal je feuilletone, kritikoval literarna dela, gledališčne igre in slikarstvo. Pesnik-lirik je izdal zbirki: »Knjha veršův, »Písne kosmické«. Celo vrsto novih pesniških umotvorov je Neruda pričel z delom: »Arabesky«, v katerih slika drobne dogodbe in jih označuje ostro, kakor tudi ljudi in razmere; zlasti Pražane

popisuje resnično. V to vrsto spadata tudi: »Různí lidé« in »Malostranské povídky«.

Njega izobraženost se kaže posebno v potopisih: »Obrazy z ciziny«.

Neruda je dobro znan feuilletonist, slovanstvo nima njemu jednakega. S feuilletoni si je pridobil posebno slavo in močno deloval na češki narod.

Nekoliko časa je urejeval časopise »Obrazy života«, »Rodinná kronika«, »Květy« in »Lumír«. Pokopali so ga dne 25. avgusta na Višegradu v Pragi z veliko slovesnostjo. Fr. L—r.



## Raznoterosti.

### Naše slike.

Prostor ne dopušča in stvar sama ne zahteva, da bi obsirno pisali o slikah tega lista. Gledé na lepo sliko »Nada« opomnimo, da jo je narisal neimenovan domač risar po tujem vzoru — sliki Bodenhausen-ovi. Kuno pl. Bodenhausen (rojen l. 1852.) je hodil v Pragi v gimnazijo, potem na akademijo monakovsko. Njegove slike se odlikujejo po vzornem vzletu. — Poslednji dve sliki nam kažeta dva paviljona iz hrvaške razstave, o kateri smo govorili že v zadnji številki. Kar še treba, povemo prihodnjic.

### Znamenita stoletnica.

(Spisal Prostoslav.)

(Koniec.)

II. Jakob Meyerbeer (= Meyer-Beer) se je porodil 5. dan septembra l. 1791. v Berlinu iz imovite in veljavne židovske rodbine. Kazal je že v nežni mladosti nenavadno glasbeno nadarjenost in očaroval z igro na klavirju. Oče mu je torej preskrbel dobre glasbenike za učitelje; bili so: Fran Lauska, Karol Friderik Zelter, Bernard Anzelm Weber in slavni abbé Vogler; pri poslednjem se je seznanil s Karlom Marijo Weberjem ter sklenil ž njim srčno prijateljstvo. V tej dóbi je skladal mnogo cerkvenih in posvetnih glasbotvorov ter opero »Abimelek«. — Potem je šel v Pariz in l. 1816. v Italijo, kjer se je navdušil za italijansko opero, ter v italijanskem zlogu sam uglasbil večje število oper, od katerih se je pa le jedna ne le v Italiji, temveč tudi na Nemškem udomačila, namreč »Križarji v Egiptu«. L. 1825. izgubi vrnivši se iz Italije očeta; čez dve leti se poroči. Od štirih otrok sta mu umrla dva v zorni mladosti; vse to je povzročilo, da se je za dalj časa odtegnil operam ter skladal cerkvene skladbe, a tudi mnoge krasne napeve raznim pesmim. Iz Berlinu se je preselil v Pariz; to mesto mu je bilo posebno priljubljeno, tukaj je občeval tudi z

najznamenitejšimi tedanjimi glasbeniki, tukaj se mu je pridružil izborni libretist Eugène Scribe. 22. novembra 1831. se je predstavljal v »veliki operi« v Parizu prvič »Robert Hudič«, opera, ki si je pridobila mnogo priznanja in se priljubila po vsem svetu; skladatelju je pa pridobila brezmerno slavo in neštevilno odlikovanj; pruski kralj ga je imenoval takrat dvornim kapelnikom. A v Berlinu ni ostal niti leto dni; vrnil se je zopet v Pariz, kjer se je 29. februarja 1836. predstavljal slavljena in priljubljena opera »Hugenoti«. L. 1842. ga je imenoval pruski kralj generalnim glasbenim ravnateljem, postal je tedaj vodja berlinske opere. Skladal je zopet cerkvene in druge napeve in skladbe raznim dvornim slovesnostim, a 7. decembra 1844. se je predstavljal kot prva igra v berlinski operi njegova slavnostna opera »Taborišče v Šleziji«, katero je pozneje predelal v »Severno Zvezdo«. 19. sept. l. 1846. se je predstavljal bratova drama »Struensee«, h kateri je zložil krasno in cenjeno glasbo. Po »Proroku«, ki se je v Parizu 16. aprila l. 1849. prvič predstavljal, sprejet je bil v »častno legijo«. Leta 1859. se je predstavljal komična opera »Dinorah«. — Dolgo časa je predelaval in pilil »Afričanko«, katera naj bi vse tedanje opere preseгла, vendar ni učakal predstave, smrt ga je prehitela 2. maja 1864. Pogreb njegov v Parizu in Berlinu, kamor so truplo prepeljali, bil je veličasten, kakor še pri nobenem umetniku. 28. aprila l. 1865. se je predstavljal v Parizu prvič »Afričanka« in dosegla velikanski uspeh.

Meyerbeerove opere so po vsem svetu razširjene in jako priljubljene; niso samo glasbeno zanimive, temveč tudi za oko vabljive in mamljive zaradi velikih »efektov«. Efektu je sicer časih, kakor n. pr. v baletu »Roberta«, žrtvoval celó estetične zahteve. — Vkljub mnogemu nasprotovanju so njegove opere še vedno najbolj razširjene in priljubljene.

Meyerbeer je užival tudi zaradi dobrih lastnosti mnogo spoštovanja. — Od svojega velikega imetja je ustanovil podporo mladim, nadarjenim skladateljem.